

לשכת העץ או לשכת פרהדרין

בהערות למסכת מדות[1], מבאר אבי מורי ורבי את הענין ד"לשכת העץ" שהיה בבית המקדש, שזוהי לשכת כהן גדול – כי "עץ הוא בחינת אברהם . . . וזהו שלשכת העץ לשכת כהן גדול היתה, כהן גדול הוא בחינת חסד דאברהם".

וממשיך לבאר ש"לשכת העץ הוא לשכת פרהדרין", כמבואר בגמרא[2]: "וכי לשכת פרהדרין היתה, והלא לשכת בלווטי היתה, אלא בתחלה היו קורין אותה לשכת בלווטי, ומתוך שנותנים עליו ממון לכהונה ומחליפין אותה כל שנים עשר חודש ("כהני בית שני . . .

שרשעים היו ולא היו מוציאין שנתן, ומעמידים אחר תחתיו"[3]), כפרהדרין הללו שמחליפין אותם כל שנים עשר חודש, לפיכך היו קוראין אותה לשכת פרהדרין".

זאת אומרת: "כל זמן שהכהנים גדולים היו כשרים וצדיקים, שהאריכו ימים, כמו שמעון הצדיק", היתה לשכת כהן גדול נקראת "לשכת העץ", כי "עץ מורה על אריכות ימים, כמו שכתוב בישעיה[4] כימי העץ ימי עמי" [ומאחר "שאזלת לקרתא הלך בנימוסה" – הרי ידוע שבארצות-הברית ישנו עץ שקיים מלפני זמן מתן תורה! ומזה רואים שהעץ מאריך ימים כו'], "ונקראת לשכת בלווטי, כמו עץ הבולט. וכהן גדול שייך לאריכות ימים. . . שאריכות ימים נמשך מבחינת ימין, דהיינו חסדים. . . והיינו מה שרוצח בשוגג צריך להיות בעיר מקלטו עד מות הכהן הגדול, מפני שהרוצח מקצר ימין של אדם, והכהן גדול מאריך ימיו של אדם.

"אמנם אחר כך כשהכהנים הגדולים לא היו צדיקים . . . לא היו מאריכין ימים. . . והיו מתחלפין כל שנים עשר חודש . . . אז נקראת הלשכה לשכת פרהדרין, השם הזה מורה כולו על דין, כי יש בו תיבות - פ"ר ה"ר די"ן - , פ"ר הוא הגבורות מנצפ"ד, הר שהוא קשה [כמבואר בגמרא: [5] עשרה דברים קשים נבראו בעולם, הר קשה כו'] מורה גם כן על דין . . . ודין כפשוטו הוא דין". וצריך להבין: . . . מהי ההוראה מענין זה בנוגע לעבודת האדם?

...כללות עבודת הכהן גדול שייכת לכל אחד ואחת מישראל - שהרי על כל אחד ואחת מבני ישראל נאמר "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים", ומפורש בעל הטורים[6] ש"ממלכת כהנים" פירושו "כהנים גדולים". ולכן, ביום הכפורים אומר כל אחד ואחת מישראל בתפלתו את כל הענינים השייכים לעבודתו של הכהן הגדול - ככל הפרטים המובאים ב"סדר עבודה ליום כיפור" שחיבר יוסי בן יוסי כהן גדול (כמובא בפרי עץ חיים[7]). וכפי שרואים בפועל - נאמר "סדר

עבודה ליום כיפור" על ידי כל ישראל בכוונה מיוחדת, ומתוך בכיות וכו'. ומזה מובן שעבודת הכהן גדול ביום הכפורים שייכת לעבודת כל אחד ואחת מישראל.

ועד כדי כך - שאומרים גם את התפלה ד"הי רצון" שהיה אומר הכהן גדול, ובהקדים: אדמו"ר הזקן פוסק בשולחן ערוך [8] שאין לומר "יהי רצון מלפניך שיהא זה חשוב ומקובל לפניך כאילו הקרבתי לפניך כו" ל אחרי קריאת פרשת חטאת, "לפי שאם אין הוא יודע בבירור שעבר עבירה שחייבין עליה חטאת, אינו יכול להביא קרבן כו". ועל פי זה - מאחר שכל אחד ואחת מישראל אומר את ה"יהי רצון" השייך לתפלת הכהן גדול, הרי בהכרח לומר שענין זה שייך אליו, ולכן צריך לומר תפלה זו ביחד עם כל הענינים ד"סדר עבודה ליום כיפור" - באופן ד"ונשלמה פרים שפתינו".

וכמבואר בספרי מוסר (אף שלא מצאתי זאת בספרי חב"ד) שטעם הדבר מה שכל אחד ואחת מישראל אומר את "סדר העבודה" דיום הכיפורים הוא - כדי שידע שבמשך כל השנה כולה צריכה להיות עבודתו בדוגמת הכהן גדול ביום הכיפורים בקדשי הקדשים, במקום המקודש ביותר ובזמן המקודש ביותר ועל ידי האדם המקודש ביותר!

והנה, כשם שכללות עבודת הכהן גדול ביום הכיפורים שייכת לכל אחד ואחת מישראל, כמו כן מובן שגם השמות שבהם נקראת לשכת הכהן גדול ("לשכת העץ", ו"לשכת פרהדרין") ישנם בעבודת כל אחד ואחת מישראל:

"לשכת העץ" מורה על העבודה דקו הימין, בחינת חסד לאברהם, ו"לשכת פרהדרין" מורה על העבודה דקו השמאל, באופן של דין וגבורה (עבודת הבעלי תשובה), ... ושני פרטים אלו צריכים להיות בעבודת כל אחד ואחת מישראל.

וענין זה אמור הן בנוגע לעבודתו בעצמו, והן בנוגע לעבודתו עם הזולת - היינו, שגם בעבודתו עם הזולת שכללותה היא בבחינת קירוב וחסד, צריך להיות גם ענין הקשור עם קו השמאל, וכמאמר רבותינו ז"ל "שמאל דוחה וימין מקרבת".

וזהו ההוראה בנוגע לפועל - שצריכים להוסיף בכללות העבודה עם הזולת באופן של חסד וקירוב ומתוך "אהבת ישראל".

קטע משיחת ש"פ מטו"מ, מבה"ח מנ"א, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשמ"ב ה"ד ע' 1914.

- 1 שם ע' רפו ואילך.
- [2] יומא ח, ב.
- [3] פרש"י שם.
- [4] ישעיהו סה. כב.
- [5] ב"ב י, א.
- [6] עה"פ.
- [7] שער יוהכ"פ פ"ד.
- [8] או"ח מהדו"ק ס"א סט"ו.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמייה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה